

27 Οκτωβρίου, 1993

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΣΑΡΟΣ,

Αιτητής,

v.

ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 667/91)

Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο — Αίτηση για προσαγωγή μαρτυρίας υπό μορφή ενόρκων δηλώσεων — Κανονισμοί 10(2) και 19 του Διαδικαστικού Κανονισμού του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου 1962 — Προϋποθέσεις — Η μαρτυρία να είναι σχετική με συγκεκριμένα επίδικα θέματα, που προβάλλονται στην προσφυγή.

5

Στην προσφυγή αυτή, ο αιτητής καταχώρησε αίτηση με την οποία ζήτησε άδεια από το Δικαστήριο για προσαγωγή μαρτυρίας, υπό μορφή ενόρκων δηλώσεων, προς υποστήριξη της προσφυγής του.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την αίτηση αποφάσισε ότι:

Οι αρχές που διέπουν την άσκηση της ευρείας διακριτικής εξουσίας, ως προς τα αποδεικτικά μέσα, που παρέχεται στο Δικαστήριο από τους Κανονισμούς 10(2) και 19, του Διαδικαστικού Κανονισμού του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου, 1962, έχουν επαναληφθεί πρόσφατα σε τρεις διαδοχικές αποφάσεις στις υποθέσεις *Λέλλα Χριστοδούλου v. Δημοκρατίας*, *Sunrise Industry Clothing Ltd v. Δημοκρατίας* και *Στυλιανός Ακάμας v. Δημοκρατίας*. Η θεώρηση των γεγονότων στην παρούσα υπόθεση, κάτω από το φως των πιο πάνω νομικών αρχών, οδήγησε στο συμπέρασμα ότι η προτεινόμενη να προσαχθεί μαρτυρία, ως προς τους λόγους που, κατά τη γνώμη του Διευθυντή Εκμετάλλευσης της Αρχής κ. Μαυρογιάγκου, η Αρχή δεν τον κάλεσε να παραστεί και να διατυπώσει απόψεις, δεν είναι σχετική με οποιοδήποτε επίδικο θέμα, εφόσον δεν υπάρχει ισχυρισμός ότι η Αρχή είχε υποχρέωση να τον καλέσει και να λάβει υπόψη τις από-

25

5 ψεις του. Άσχετη είναι, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, και η μαρ-
τυρία που προτείνεται να προσαχθεί από το Γενικό Διευθυντή της
Αρχής, για να διευκρινίσει ή/και επεξηγήσει την "προσωπική αντιδι-
10 γωνία" της Διεύθυνσης της Αρχής με το Ενδιαφερόμενο Μέρος, είτε με
γεγονότα που θα ισχυριστεί, είτε με επιχειρήματα που θα προβάλει. Η
νομιμότητα της απόφασης της Αρχής, να προσεγγίσει με σκεπτικισμό
και καχυποψία τη βαθμολογία του Ενδιαφερόμενου Μέρους στις
15 Εμπιστευτικές του Εκθέσεις, καθώς και τις δυσμενείς γι' αυτόν από-
ψεις που δυνατό να εξέφρασε η Διεύθυνση στο παρελθόν, και να μην
αποδώσει σ' αυτές τη δέουσα, κατά τον αιτητή, βαρύτητα, θα κριθεί με
βάση τα στοιχεία που περιέχονται στους διοικητικούς φακέλους, τα
οποία η Αρχή έλαβε υπόψη της για να καταλήξει στο επίδικο συμπε-
20 ρασμά της. Οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που δεν περιέχονται στους
φακέλους και δεν ήταν ενώπιον της Αρχής, δεν μπορούν να προσα-
χθούν στο Δικαστήριο, στο παρόν στάδιο, γιατί η προσαγωγή τους
κανένα χρήσιμο σκοπό δεν πρόκειται να εξυπηρετήσει.

Η αίτηση απορρίπτεται.

20 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

- Χριστοδούλου ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 2188,
Sunrise Industry Clothing Ltd ν. Δημοκρατίας (1993) 3 Α.Α.Δ. 2254,
25 *Ακάμας ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 2321.*

Αίτηση.

30 Αίτηση από τον αιτητή για άδεια για προσαγωγή μαρτυρίας
υπό μορφή Ενόρκων Δηλώσεων.

Α. Ευσταθίου για Ε. Ευσταθίου, για τον Αιτητή.

35 *Τ. Παπαδόπουλος, για τους Καθ' ων η αίτηση.*

Στιβαρού για Γ. Τριανταφυλλίδη, για το Ενδιαφερόμενο μέρος.

Cur. adv. vult.

40 ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Το μοναδικό θέμα που έχω να αποφασίσω
στην υπόθεση αυτή στο παρόν στάδιο, είναι κατά πόσο, υπό το
φως των περιστάσεων της παρούσας υπόθεσης, θα πρέπει να
επιτρέψω ή όχι την προσαγωγή μαρτυρίας εκ μέρους του Αιτη-
τή, ασκώντας την επί του προκειμένου διακριτική εξουσία που

παρέχουν στο Δικαστήριο οι Κανονισμοί 10(2) και 19 του Διαδικαστικού Κανονισμού του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου 1962, όπως τροποποιήθηκε με τον περί Ανωτάτου Δικαστηρίου (Αναθεωρητική Δικαιοδοσία) Διαδικαστικό Κανονισμό 1975.

5

Η προσφυγή του Αιτητή στρέφεται εναντίον της απόφασης της Αρχής Λιμένων Κύπρου (εξεφής η "Αρχή") με την οποία προάχθηκε στη θέση Διευθυντή του Λιμένα Λεμεσού το Ενδιαφερόμενο Μέρος αντί του Αιτητή. Η προσφυγή βασίζεται στα ακόλουθα νομικά σημεία:

10

"1. Η απόφαση των καθ' ων η αίτηση ελήφθη καθ' υπέρβαση και/ή κατά κατάχρηση εξουσίας.

15

2. Η απόφαση των καθ' ων η αίτηση εστηρίχθη επί πεπλανημένης βάσεως και/ή επί πεπλανημένων κριτηρίων και/ή ήτο προϊόν νομικής και/ή πραγματικής πλάνης.

3. Η απόφαση των καθ' ων η αίτηση παρβιάζει τους κανόνες οι οποίοι ισχύουν εν σχέσει με την προαγωγή και τα κριτήρια προς προαγωγή δημοσίων υπαλλήλων.

20

4. Η απόφαση των καθ' ων η αίτηση ήτο άδικος και/ή ακαιολόγητος και/ή ανατιολόγητος και/ή εστερείτο της δέουσας αιτιολογίας.

25

5. Εάν οι καθ' ων η αίτηση προσήγγιζαν δεόντως και ορθώς την υπόθεση θα εύρισκαν ότι ο αιτητής υπερερούσε του Ενδιαφερομένου Μέρους κατά αξία και/ή προσόντα και θα έπρεπε να προτιμάτο ούτος για προαγωγή στην αναφερόμενη θέση.

30

6. Η απόφαση είναι προϊόν αλλότριου σκοπού μη αξιοκρατικού και/ή λόγω κομματικής σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής και παραβιάζει κεκτημένα δικαιώματα του αιτητή και τους κανόνες της φυσικής δικαιοσύνης.

35

7. Η απόφαση λήφθηκε κατά διαδικασία που προηγήθηκε, που πάσχει νομικά γιατί στηρίχθηκε σε γεγονότα που δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη και/ή σε ενέργειες έξω από την όλη αρμοδιότητα της Αρχής και/ή αντίθετα στο Νόμο και/ή είναι αποτέλεσμα συγκαλυμμένης δίωξης και/ή τιμωρητικής ενέργειας κατά του αιτητή.

40

8. Γενικώς η απόφαση των καθ' ων η αίτηση παραβιάζει τις αρχές της Χρηστής Διοίκησης και είναι παράνομος και/ή αντίκειται προς τον Νόμο και/ή την Νομολογία και/ή τις βασικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου εν σχέσει με τις προαγωγές δημοσίων υπαλλήλων και ως εκ του λόγου τούτου δέον όπως ακυρωθεί."

Η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής κατά πλειοψηφία (ένα μέλος απέσχε), στην παρουσία του Γενικού Διευθυντή ο οποίος, μετά τη λήψη της απόφασης, προέβη σε επικριτικά σχόλια γι' αυτή, στα οποία απάντησε ο κ. Θ. Μιχαήλ, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι μακροσκελείς δηλώσεις, τόσο του Γενικού Διευθυντή όσο και του μέλους Θ. Μιχαήλ, καταγράφηκαν στα πρακτικά με τη χρονική σειρά που έγιναν μετά τη διατύπωση της τελικής απόφασης της Αρχής. Με την εν λόγω δήλωσή του ο Γενικός Διευθυντής εξέφρασε την απογοήτευσή του για την επιλογή του συγκεκριμένου υποψήφιου για προαγωγή, τον οποίο ο Διευθυντής θεωρούσε ολότελα ακατάλληλο. Ο κ.Θ. Μιχαήλ απέδωσε τα επικριτικά σχόλια του Γενικού Διευθυντή σε διαφωνίες του προς οτιδήποτε αφορούσε την ανέλιξη του Ενδιαφερόμενου Μέρους, που χρονολογούνται από το 1980 και ήταν γνωστές στο Διοικητικό Συμβούλιο, έχουν δε χαρακτήρα προσωπικής αντιδικίας. Προς υποστήριξη της άποψής του αυτής, ο κ. Μιχαήλ παρέπεμψε σε αριθμό εγγράφων τα οποία περιέγραψε και τα οποία καταγράφηκαν στα πρακτικά. Στο σημείο αυτό θα πρέπει επίσης να αναφέρω ότι το Ενδιαφερόμενο Μέρος υστερεί του Αιτητή στη βαθμολογία των εμπιστευτικών εκθέσεων και ότι, στο αιτιολογικό μέρος της προσβαλλόμενης απόφασης, το γεγονός αυτό αποδίδεται στις προσωπικές σχέσεις της Διεύθυνσης της Αρχής με το Ενδιαφερόμενο Μέρος "όπως προκύπτουν από τα διάφορα σημειώματα της Διεύθυνσης προς το Συμβούλιο ως και από τις τακτικές τροποποιήσεις των ετησίων εμπιστευτικών του εκθέσεων και της μακράς πείρας του στις λιμενικές υπηρεσίες."

Σύμφωνα με τον ευπαιδευτο δικηγόρο του Αιτητή, επιβάλλεται, εν όψει των πιο πάνω περιστάσεων, να προσαχθεί μαρτυρία υπό μορφή ένορκης δήλωσης του Γενικού Διευθυντή της Αρχής, για να διευκρινιστεί η "προσωπική αντιδικία" μεταξύ της Διεύθυνσης της Αρχής και του Ενδιαφερόμενου Μέρους, στην οποία γίνεται αναφορά στο εν λόγω πρακτικό. Επιβάλλεται επίσης να προσαχθεί μαρτυρία υπό μορφή ένορκης δήλωσης του Διευθυντή Εκμετάλλευσης της Αρχής κ. Μαυρογιάγκου, για να εξηγηθούν οι λόγοι για τους οποίους η Αρχή παρέλειψε να τον καλέσει να παραστεί στη συνεδρία κατά την οποία έλαβε την επίδικη απόφαση και να εκφέ-

ρει τις δικές του απόψεις για τους υποψηφίους.

Η Αρχή έφερε ένσταση στην έκδοση οδηγιών για την προσαγωγή από τον Αιτητή της πιο πάνω μαρτυρίας. Το Ενδιαφερόμενο Μέρος δεν έφερε ένσταση, ούτε έλαβε ενεργό μέρος στη διαδικασία της παρούσας ενδιάμεσης αίτησης.

5

Η Αρχή έχει επικεντρώσει των ένστασή της στον ισχυρισμό ότι η προτεινόμενη να προσαχθεί μαρτυρία δεν είναι σχετική με τα επίδικα θέματα, ότι αφορά στοιχεία και απόψεις που δεν ήταν ενώπιον της Αρχής όταν αυτή λάμβανε την προσβαλλόμενη απόφαση και ότι οι διοικητικοί φάκελοι περιέχουν όλα τα στοιχεία και έγγραφα στα οποία γίνεται αναφορά στην αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης και στα σχόλια στα οποία προέβησαν ο Γενικός Διευθυντής και ο κ.Θ. Μιχαήλ μετά τη λήψη της εν λόγω απόφασης της Αρχής.

10

15

Οι αρχές που διέπουν την άσκηση της ευρείας διακριτικής εξουσίας, ως προς τα αποδεικτικά μέσα, που παρέχεται στο Δικαστήριο από τους Κανονισμούς 10(2)* και 19**, έχουν επαναληφθεί πρόσφατα σε τρεις διαδοχικές αποφάσεις στις υποθέσεις *Λέλλα Χριστοδούλου ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 2188, *Sunrise Industry Clothing Ltd ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 2254 και *Στυλιανός Ακάμας ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 2321, από την οποία παραθέτω το ακόλουθο απόσπασμα:

20

25

"Η αίτηση και η ειδοποίηση για πρόθεση υποβολής ένστασης έχουν ως βασικό νομικό έρεισμα τον Κανονισμό 10(2) του Διαδικαστικού Κανονισμού του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου 1962, όπως τροποποιήθηκε με τον περί Ανωτάτου Δι-

30

* 10(2) Κατά την διάφκειαν της τοιαύτης ακροάσεως το Δικαστήριο ή Δικαστής δύναται να εκδώση τοιαύτας οδηγίες αναφορικώς προς περαιτέρω εγγράφους προτάσεις, λεπτομερείας, αποκάλυψιν ή επιθεώρησιν εγγράφων, αποδεικτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων ενόρκων ομολογιών αποδεικνυουσών τα γεγονότα εφ' ων βασιζεται έκαστος διάδικος, επιθεώρησιν του επίδικου μέρους, διαδικασίαν συμφώνως προς την παράγραφον 2 του Άρθρου 134, ημερομηνίαν δημοσίας ακροάσεως, καταχώρισιν και ανταλλαγήν μεταξύ των διαδίκων εγγράφου επιχειρηματολογίας εντός καθοριζομένων χρονικών ορίων ως και την διάρκειαν τυχόν μεταγενεστέρων αγορεύσεων, ή οιασδήποτε άλλας οδηγίας σχετικώς προς την διαδικασίαν της υποθέσεως ως ήθελε κρίνη αναγκαίον.'

35

40

**19. Καθ' οιονδήποτε στάδιον της διαδικασίας το Δικαστήριο ή Δικαστής δύναται να εκδώση τοιαύτας οδηγίας, αι οποιαί απαιτούνται προς το συμφέρον της δικαιοσύνης.

5 καστηρίου (Αναθεωρητική Δικαιοδοσία) Διαδικαστικό Κανονισμό, 1975, ο οποίος παρέχει στο Δικαστήριο ευρεία διακριτική εξουσία να εκδίδει οδηγίες αναφορικά με αποδεικτικά μέσα

10 οποτεδήποτε κρίνει αυτό αναγκαίο. Ο Κανονισμός 10(2) υπήρξε αντικείμενο εξέτασης και ερμηνείας, σε συνάρτηση με τον Κανονισμό 19, σε σειρά υποθέσεων στις οποίες γίνεται αναφορά σε δυο πρόσφατες αποφάσεις μου στις υποθέσεις *Λέλλα Χριστοδούλου ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 2188 και *Sunrise Industry Clothing Ltd ν. Δημοκρατίας* (1993) 4

15 Α.Α.Δ. 2254, που δεν έχουν ακόμα δημοσιευτεί. Στις υποθέσεις αυτές γίνεται εκτεταμένη αναφορά στις αρχές που καθορίζουν την προσέγγιση του Δικαστηρίου στο επίδικο αυτό θέμα. Δεν κρίνω, ως εκ τούτου, αναγκαίο να επαναλάβω με λεπτομέρεια τις αρχές αυτές. Αρκεί να πω ότι το καθοριστικό κριτήριο στην

20 κάθε περίπτωση είναι κατά πόσο η προτεινόμενη να προσαχθεί μαρτυρία είναι σχετική προς ένα ή περισσότερα επίδικα θέματα που εγείρονται στην προσφυγή με την έννοια ότι τείνει να αποδείξει την αλήθεια γεγονότων πάνω στα οποία βασιρίζει την υπόθεση του οποιοσδήποτε διάδικος και θα βοηθήσει, ως εκ τούτου, το Δικαστήριο να απονέμει δικαιοσύνη στην κάθε περίπτωση, πάντοτε μέσα στα όρια της δικαιοδοσίας του κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος.

25 Όπως έχω ήδη αναφέρει, στην παρούσα υπόθεση υπάρχει ισχυρισμός για έλλειψη αντικειμενικότητας και για προκατάληψη από τη Διοίκηση εναντίον του Αιτητή. Η μαρτυρία που ο Αιτητής επιθυμεί να παρουσιάσει αφορά συνομιλίες που είχε με δυο λειτουργούς της Υπηρεσίας του και, ως εκ τούτου, δεν περιέχεται οτιδήποτε σχετικό με αυτές στους φακέλους της Διοίκησης. Όπως φαίνεται από τις αντίστοιχες ένορκες δηλώσεις των εν λόγω λειτουργών, που καταχωρήθηκαν προς υποστήριξη της ένστασης, παρόλο που δεν αμφισβητείται ότι υπήρξε κάποια συνομιλία μεταξύ τους και του Αιτητή, η αλήθεια των επί

30 του προκειμένου ισχυρισμών του Αιτητή αμφισβητείται. Κάτω από τις πιο πάνω περιστάσεις, αν η προτεινόμενη να προσαχθεί μαρτυρία κριθεί εύλογα σχετική και αποδεικτική των νομικών ισχυρισμών του Αιτητή, στους οποίους έχω αναφερθεί, θα πρέπει επίσης να συμπεράνουμε ότι δυνατόν να επηρεάσει την έκβαση της προσφυγής και ο Αιτητής θα δικαιούται, ως εκ

40 τούτου, στην έκδοση των αιτούμενων οδηγιών."

Η θεώρηση των γεγονότων στην παρούσα υπόθεση, κάτω από το φως των πιο πάνω νομικών αρχών, με οδήγησε στο συμπέρασμα ότι η προτεινόμενη να προσαχθεί μαρτυρία, ως προς τους λό-

γους που, κατά τη γνώμη του Διευθυντή Εκμετάλλευσης της Αρχής κ. Μαυρογάγκου, η Αρχή δεν τον κάλεσε να παραστεί και να διατυπώσει απόψεις, δεν είναι σχετική με οποιοδήποτε επίδικο θέμα, εφόσο δεν υπάρχει ισχυρισμός ότι η Αρχή είχε υποχρέωση να τον καλέσει και να λάβει υπόψη τις απόψεις του. Άσχετη είναι, κατά την κρίση μου, και η μαρτυρία που προτείνεται να προσαχθεί από το Γενικό Διευθυντή της Αρχής για να διευκρινίσει ή/και επεξηγήσει την "προσωπική αντιδικία" της Διεύθυνσης της Αρχής με το Ενδιαφερόμενο Μέρος, είτε με γεγονότα που θα ισχυριστεί είτε με επιχειρήματα που θα προβάλει. Η νομιμότητα της απόφασης της Αρχής να προσεγγίσει με σκεπτικισμό και καχυποψία τη βαθμολογία του Ενδιαφερόμενου Μέρους στις εμπιστευτικές του εκθέσεις, καθώς και τις δυσμενείς γι' αυτόν απόψεις που δυνατό να εξέφρασε η Διεύθυνση στο παρελθόν, και να μην αποδώσει σ' αυτές τη δέουσα, κατά τον Αιτητή, βαρύτητα, θα κριθεί με βάση τα στοιχεία που περιέχονται στους διοικητικούς φακέλους, τα οποία η Αρχή έλαβε υπόψη της για να καταλήξει στο επίδικο συμπέρασμά της. Οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που δεν περιέχονται στους φακέλους και δεν ήταν ενώπιον της Αρχής, δεν μπορούν να προσαχθούν στο Δικαστήριο, στο παρόν στάδιο, γιατί η προσαγωγή τους κανένα χρήσιμο σκοπό δεν πρόκειται να εξυπηρετήσει.

Για τους πλό πάνω λόγους η ενδιάμεση αυτή αίτηση απορρίπτεται.

Η αίτηση απορρίπτεται.